

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Harezmi Türkçesi	TDE5025		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	1.Harezmi Türkçesiyle yazılmış eserleri tanıtmak; 2.Dönemin dil özellikleri hakkında öğrencileri bilgilendirmek; 3. Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserleri tanıtmak; 4.Öğrencilere bu dil grubunun özellikleri hakkında bilgi vermek				
Ders İçeriği	Harezmi Türkçesiyle yazılmış eserlerin ve Harezmi Türkçesinin dilbilgisinin incelenmesi; Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserlerin ve Kıpçak Türkçesinin dilbilgisinin incelenmesi				
Ders Kaynakları	Aysu Ata, Nehcü'l-Feradis. Uştmahtarın Açık Yolu (Cennetlerin Açık Yolu). II. Dizin-Sözlük, TDK Yayınları: 518, Ankara 1998, Aysu Ata, Harezmi - Altınordu Türkçesi, TDAD: 36, İstanbul 2002., Ali Fehmi Karamanlioğlu, Kıpçak Türkçesi Grameri, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1994, Aysu Ata, Kısasü'l-Enbiyâ I. (Giriş-Metin-Tıpkıbasım), Türk Dil Kurumu Yayınları: 681-1, XL+616s., Ankara 1997, J. Eckmann, Middle Turkic Glosses of the Rylands Interlinear Koran Translation, Akademai Kiado, (1976), Ali Fehmi Karamanlioğlu, Seyf-i Sarâyî: Gülistan Tercümesi (Kitâb Gülistan bi't-türkî), MEB, İstanbul 1978, TDK, Ankara (tıpkıbasım ile), János Eckmann, Nehcü'l-Feradis. Uştmahtarın Açık Yolu (Cennetlerin Açık Yolu): II Metin, (Yayınlayanlar: S. Tezcan, H. Zulfikar), TDK yay., Ankara 1983; tıpkıbasım ile: 1995, J. Eckmann, Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar TDK Yay., Aysu Ata, Kısasü'l-Enbiyâ II .Dizin, Türk Dil Kurumu Yayınları:681-2, 820s., Ankara 1997, János Eckmann, "The Mamluk-Kipchak Literature", Central Asiatic Journal, Volume VIII, 1963, S. 304., J. Eckmann, "Harezmi Türkçesi", Tarihi Türk Şiveleri, TKAE Yay., 1988, Necmettin Hacıeminoğlu, Harezmi Türkçesi Grameri, İst. Ün. Ed. Fak. Yay., 1997				

Hafta	Konu
1	Harezmi Türkçesiyle yazılmış eserler tanıtılacak
2	Harezmi Türkçesinin sesbilgisel özellikleri
3	Harezmi Türkçesindeki iyelik ekleri ve ad durum ekleri
4	Harezmi Türkçesindeki eylem çekimi; Harezmi Türkçesindeki eylemsiler
5	Harezmi Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
6	Harezmi Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
7	Harezmi Türkçesi eserlerinden olan Nehcü'l-Feradis'ten bir bölüm okutulup incelenecek
8	Mamluk Kıpçakçasının dil özellikleri ve eserlerinin tanıtılması; Ermeni Kıpçakçası'nın dil özellikleri ve eserlerinin tanıtılması
9	Kıpçak Türkçesinin genel ses bilgisel özellikleri; Kıpçak Türkçesindeki iyelik ekleri ve ad durum ekleri
10	Kıpçak Türkçesindeki eylem çekimi; Kıpçak Türkçesindeki eylemsiler
11	Codex Cumanicus'un incelenmesi ve sözlükte yer alan sözlüklerin değerlendirilmesi
12	Mamluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek
13	Mamluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek
14	Mamluk Kıpçakçasıyla yazılmış Gülistan Tercümesi'nden bir bölüm okutulup incelenecek

Program Çıktıları	
1	Uzmanlaştığı anabilim dalında bilimsel araştırmalar yapma, akademik yazım ve akademik sunum konularında ihtiyaç duyulan teorik ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Temel edebiyat ve dil kaynaklarını, özelliklerini bilir ve tenkit eder, edebi metinlerdeki verileri bilimsel ve teknik yöntemlerle analiz edip değerlendirir.
3	Edebiyat metinlerini farklı teoriler ve bakış açıları ışığında analiz eder ve yorumlar.
4	Disiplinlerarası düşünür, sorgular, yorumlar ve değerlendirir.
5	Türk Dili ve Edebiyatıyla ilgili temel kavramları ve edebiyatın diğer sosyal bilimlerle ilişkisini, benzerlik ve farklarını kavrar ve açıklar.
6	Alanına yenilik getiren bilgi, düşünce, uygulama veya teknolojilerin hayata geçirilmesinde entelektüel riskler ve sorumluluklar alır.
7	Bir araştırma projesine yönelik etkinlikleri ve ilişkileri planlar ve yönetir.
8	Uzmanlık alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
9	Öğrenme gereksinimlerini belirler, öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir.
10	Uzmanlaştığı alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır.
11	Uzmanlık alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
12	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
13	Uzmanlık alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Düzeyinde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurar ve tartışır.
15	Uzmanlık alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Nehcü'l-Feradis, Kısasü'l-Enbiya'dan örnekler okuyarak uygulamalı olarak Harezmi Türkçesinin söz dağarcığını ve dil özelliklerini öğrenecekler.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kıpçak Türkçesiyle yazılmış metinlerden örnekler okuyarak uygulamalı olarak Kıpçak Türkçesinin söz dağarcığını ve dil özelliklerini öğrenecekler.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler, Harezmi Türkçesiyle yazılmış eserleri, bu eserler üzerinde yapılmış çalışmaları öğrenecek	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler, Kıpçak Türkçesiyle yazılmış eserleri, bu eserler üzerinde yapılmış çalışmaları öğrenecek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Öğrenciler bu dönemin dil özellikleri hakkında bilgi edinecekler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/440004>